

Järjestöjen rooli uusissa rakenteissa 2.11.2018, Joensuu

Työpajojen yhteenvedot:

Järjestöystävällinen kunta, mitä ja miten pitäisi sopia järjestö-kuntayhteistyöstä? Mitä hyviä käytänteitä tunnistat?

Tiloista:

- Tällä hetkellä monissa kunnissa annetaan kokoontumistiloja maksutta mutta ei kaikissa kunnissa. Siun soten hallinnoimien tilojen käytänteissä eroja paikallisesti.
- entä jos puuttuu tiloja esim. lapsiperheille sopivia? maaseutualueilla luovuttu tiloista (koulut, kylätalot) → ei kokoontumispaikkoja tarjolla
- järjestöaloitteita on, onko johtanut mihinkään?
- järjestöille tarkoitetut/käyttöön sopivat tilat tulisi listata (kaikki mahdolliset tilat, ei vain kuntien hallinnoimat)
- tilojen maksuttomuus (talkoohenki, käyttösopimus), huomioitava tilaisuuden luonne, tilan lisäksi tarvitaan paikkoja missä tavaroita/asiakirjoja voidaan säilyttää
- jos yhteiskäyttötila esim. järjestötalo on käytäntö osoittanut, että tarvitaan "koordinaattori"
- jos tilat maksuttomat niin kuka saa käyttää, jos tulijoita on enemmän kuin mahtuu → vaatii linjauksia

Avustuksista:

- muutostilanne aiheuttaa epävarmuutta, kun ei tiedä saako jatkossa avustuksia ja mistä
- "yhden luokun" menetelmä – hyviä ja huonoja puolia
- konsernihallinnon "epämääräiset" avustusrahat → toivotaan läpinäkyvyyttä ja tasapuolisuutta
- järjestöjen hakemuksiin kannattaa kirjata selkeästi näkyviin mihin raha tullaan käyttämään
- jos maakunta jakaa avustuksia niin miten luodaan pelisäännöt, jotta vältetään päällekkäisyydet
- kunnan ja maakunnan järjestöyhdyshenkilöiden yhteistyö tärkeää
- tuleeko maakunnan ja kuntien neuvottelukunnat, kuten nyt on sosiaali- ja terveyspalvelujen neuvottelukunnat

Järjestöystävällinen maakunta Mistä ja miten pitäisi sopia. Mitä hyviä käytänteitä tunnistat?

- **Yhdyspintasopimuksessa konkretiaa ja selkeät vastuut kirjattuna**
  - maakunta, kunta
- **Järjestöjen rahoitus ja sen turvaaminen**

- rajaukset, periaatteet, kriteerit, mitä ja miten määritellään
  - maakunnallinen toiminta / maakunnallisuus, alueellisuus?
  - ammatillinen järjestötoiminta/ vapaaehtoisuuteen perustuva?
  - miten maakunta voisi tukea koordinoivia järjestöjä?
  - visio siitä, mitä maakunnalliset järjestötoimijat tarkoittaa → järjestöjen ehdotus?

- **ajointu: valmistaudutaan ja vaikutetaan ajoissa**
  - poliittinen päätöksenteko, maakuntavaltuusto/ -hallitus
    - yksi toimintatapa esim. maakuntavaltuuston ja JANEn yhteistyökokous

- **Järjestötoiminnan näkyväksi tekeminen/listaus**
  - listaus: sovittava miten tehdään ja kuka tekee, kuka päivittää
  - henkilökohtainen budjetointi → järjestölistaus

- **Sovittava järjestöyhteyshenkilöstä**
  - Maakunnan järjestöyhteyshenkilön työnkuvaa:
    - yhteistyön johtaminen ja koordinointi, arviointi ja kehittäminen, avustuksien koordinointi, yhteistyöverkostojen luominen ja ylläpito, tiedottaminen, vuorovaikutus, maakunnalliset järjestötilaisuudet, JANE, yhteyden kuntien Paikallis-Janeihin tai vastaaviin, hanketoiminnan koordinointi, yhdyspintasopimukset, maakunnallinen hyvinvointikertomus → järjestöjen rooli kokemusasiantuntijuus tiedossa.

- **Tärkeää, että hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen, osallisuus ja järjestöt ovat maakunnan konsernirakenteessa poikkileikkaavasti**

- **vaikuttaminen, että järjestöjen asiat/toiminnan tukeminen/ yhteistyö huomioidaan mm. seuraavissa**
  - maakuntastrategia
  - sopimukset
  - maakunnan budjetti

- **Miten järjestötoiminnan vaikuttavuutta voisi vielä paremmin tuoda esille euroissa**
  - datan hyödyntäminen ja mahdollisia eri skenaariovaihtoehtoja
  - hyte-yhteistyömallien luominen

- **Uusi maakunta**
  - järjestäjä ja järjestöt → sovittava mm. tiloista
  - Mitä sovitaan Siun soten/palveluntuottajien kanssa? → sopimukset → mm. tilat

- **Osallisuus maakunnan painopisteenä**
  - Järjestöillä merkittävä rooli osallisuuden ja aktiivisen kansalaisuuden edistämässä. Järjestö -ja kansalaistoiminta kasvattaa aktiivisia kansalaisia (ei synny/ilmesty tyhjistä)

Järjestöystävällinen Siun sote. Mistä ja miten pitäisi sopia. Mitä hyviä käytänteitä tunnistat?

- **Kehittäminen**

- Sairaalavapaaehtoistoiminnan koordinointi ja kehittämien
  - (Olka) + terveydenhuollon yksiköt ympäri maakuntaa, järjestöt tiiviisti mukana
- Miten järjestöt mukaan kokemusasiantuntijatoimintaan?
  - Siun sote kouluttaa, järjestöt kouluttavat → Yhteistyön koordinointi, viestintä
- JANEn hyödyntäminen esim. strategiatyössä, järjestämissuunnitelman päivittämisessä, esim. lausunto
- SOTE-järjestöjen tiiviimpi yhteistyö → vuoropuhelu Siun soten kanssa → yhteys JANEn
- Siun soten ja sote-järjestöjen tapaamiset tarpeellisia
  - teemalliset
  - yhteiset
- Paikkakuntaakohtaisesti voi olla sekä Siun soten että järjestöjen tuottamaa samankaltaista toimintaa
  - tiiviimpi vuoropuhelu ja voimavarojen koordinointi, yhdistäminen
  - myös järjestöjen yhteistyö toiminnan järjestämisessä

- **Sopimukset**

- hyte-toiminnan kanssa ei tehdä sopimuksia, palvelutuotannon kanssa kyllä
  - lausunnot järjestöjen rahoitusta varten, kumppanuussopimukset

- **Tiedottaminen ja tiedontuotanto**

- Siun soten keräämän tiedon/tiedontuotannon hyödyntäminen laajemmin, tiedottaminen mm. järjestöille
- Siun soten hyte-rakenne – vastinpari kunnissa ja järjestöissä → yhdyshenkilöt

- **Vuoropuhelun rakenteet**

- yhteyshenkilöt, (paikallistaso ja hallinto), yhteydenotto sujuvaksi
- JANE - Paikallis-JANE
- säännölliset Siun soten ja sote-järjestöjen tapaamiset (yleiset ja teemalliset)
- strateginen työ esim. järjestämissopimus
  - JANEn hyödyntäminen

- **Tilat**

- tilat yhteiseen käyttöön – Siun sote, kunnat

- **Uudessa maakunnassa eri palveluntottajien sote-keskuksille vastaavia kriteereitä/ yhteistyötoiveita.**

- **Hyvät käytänteet**

- Asiakasohjaus järjestöjen toimintaan toimii hyvin esim. Rantakylä-Utra - alueella.
- Paikallis-JANet kuntatasolla hyvä rakenne

Palvelutuotanto: Mitä yhteisiä kehittämistarpeita /mitä huolia järjestöjen palvelutuotannon osalta?

- **Huomioita**

- Järjestöjen on hyvä aluksi arvioida, onko järkevää käynnistää liiketoiminta vai pysyä yleishyödyllisenä järjestönä.
- Palvelu ja asiakas -käsitteitä on hyvä käyttää vain myytävistä palveluista puhuttaessa, ei yleishyödylliseen toimintaan liittyen, jottei esim. STEA sekoita näitä keskenään.

- **Koulutuksen ja tuen tarpeet**

- hinnoittelu
- hallituksen jäsenille tietoa siitä, mitä palveluntuottajaksi ryhtyminen tarkoittaa
- valitseeko yhdistys kirjanpidon eriyttämisen vai yhtiöittämisen palveluntuottajaksi ryhtyessään
  - myös hallituksen jäsenet tarvitsevat tietoa ratkaisun tekemiseen
- byrokratiasta selviytyminen
  - ennen kuin yhdistyksestä tulee palveluntuottaja (vaaditaan esim. laatukäsikirja, omavalvontasuunnitelma jne.)
  - palveluntuottajana toimiessa (eri järjestelmiin liittyvä osaaminen)
- yrittäjyyskoulutus
  - liiketoimintasuunnitelma
- tuotteistus, palvelujen muotoilu
- markkinointi- ja tiedotusosaaminen
  - ostajille
  - käyttäjäasiakkaille (valinnanvapaus)
- kilpailutukseen osallistuminen
  - myös muiden myymiskanavien tunnistaminen
- verotusosaaminen

tukipalvelut järjestöille palveluntuottamiseen liittyen > kehittämissyhtiöihin järjestöosaamista

Kysymyksiä

- Tuotetaanko palveluja yksin vai yhdessä
  - erilaiset mallit esim. allianssi, alihankinta, osuuskunta, alustamalli jne.
- palveluja hankkivien olisi mahdollistettava järjestöjen osallistuminen kilpailutuksiin
  - hankintojen pilkkominen
  - alueellinen pilkkominen
- Miten järjestöt saavat tiedon kilpailutuksista?
  - voidaanko tiedottaa jotakin järjestöille suunnattua kanavaa pitkin tai esim. paikallislehdessä
  - järjestöt tarvitsevat Hilma-osaamista
  - yhteistyö Hilman seuraamisessa

-